

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

Avd. 3

DOM
2016-07-26
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
4501-16

SÖKANDE

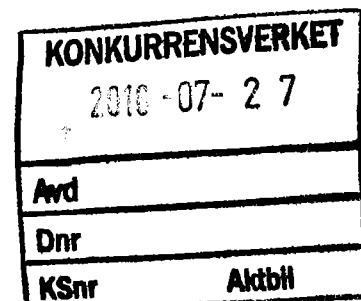
Haar's Optik-Synvård Aktiebolag, 556155-1754
Box 140
432 23 Varberg

MOTPART

Region Halland
Box 517
301 80 Halmstad

SAKEN

Överprövning av upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, förkortad LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 415815

Postadress Box 53197 400 15 Göteborg	Besöksadress Sten Sturegatan 14	Telefon 031 - 732 70 00 E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se	Telefax 031 - 711 78 59	Expeditionstid måndag – fredag 08:00-16:00
---	---	---	-----------------------------------	---

BAKGRUND

Region Halland genomför en upphandling av ramavtal för bildskärmsglasögon och synundersökning, dnr Ru150134. Upphandlingen genomförs som ett förenklat förfarande och grunden för tilldelning av avtalet är det anbud som innehåller lägst pris.

Av tilldelningsbeslut den 8 april 2016 framgår beträffande leverantörer lokaliserade i Varberg att Synoptik Sweden AB har tilldelats avtal.

YRKANDEN M.M.

Haar's Optik-Synvård Aktiefbolag yrkar att förvaltningsrätten ska ingripa mot upphandlingen. Bolaget anser upphandlingen ska göras om och anför i huvudsak följande. Region Halland har i första skedet missat att dra av 100 kr per synundersökning i prisformuläret. Beloppet borde ha dragits av eftersom företagets synundersökningar endast skulle utföras av optiker med synergonomisk utbildning. Felaktigheten har inneburit att utvärderingspriset blivit 1 820 kr i stället för 11 820 kr. Region Halland har även använt fel volymtal i antal undersökningar vid anbudsberäkningen. Antalet synundersökningar skulle rätteligen ha varit 100 i stället för 80.

Det är oklart om den optiker som har vunnit upphandlingen lokalt, Synoptik i Varberg, uppfyller samtliga ska-krav. Synoptik har endast en optiker anställd. Därmed är det tveksamt om företaget kan garantera det ska-krav som anger att tillgänglighet för synundersökning ska garanteras inom två veckor. De avtal som Synoptik har med Volvo respektive Post Nord berör den lokala Synoptik-butiken i ingen eller väldigt ringa omfattning. Ska-kravet på teknisk och yrkesmässig kapacitet bör därför inte anses vara uppfyllt.

Det kan ifrågasättas om Region Halland har genomfört upphandlingen på ett korrekt sätt då man förutsatt att alla ska-krav är uppfyllda bara för de har besvarats med ett "ja". I stället borde man ha gjort en rimlighetsbedömning av de uppgifter som lämnats av anbudsgivarna.

Synoptiks anbud innehåller artiklar med ett pris på 0 kr. Företaget har därmed lämnat ett pris som inte är affärsmässigt och som innebär prisdumpning. Det är självklart att ett pris på 0 kr innebär prisdumpning. Prisdumpning bör anses ha skett redan när den första artikeln med nollpris uppnås. Det skulle annars bli svårt att bedöma om två, tre eller fler artiklar har haft ett nollpris.

Region Halland har endast tagit hänsyn till pris i sin anbudsutvärdering. Varken kapacitet eller kompetens har beaktats trots att det bara skiljer 1 820 kr per år mellan offererade priser.

Region Halland anser att ansökan ska avslås och anför i huvudsak följande. Ansökan om överprövning kom in till Förvaltningsrätten i Stockholm den 25 april 2016. Den förvaltningsrätten var dock fel forum.

Misstaget att inte dra av 100 kr har beaktats och justerats till Haar's Optiks fördel. Företagets kompetens har beaktats av regionen och samtliga anbudsgivare har behandlats i enlighet med LOU. Felaktigheten när det gäller volymtal har även den justerats och samtliga anbudsgivare har behandlats likvärdigt i detta avseende. De omständigheter som Haar's Optik i övrigt har tagit upp utgör inga överträdelser enligt LOU. Regionen har bedömt att den vinnande leverantören uppfyller uppställda krav.

Det kan tyckas anmärkningsvärt att den antagna leverantörens anbudspris för glasögonbågar för herr och dam som är lämpade för bildskärmsarbeten är 0 kr. Haar's Optiks egna anbudspris är dock 100 kr per styck att multipli-

cera med 40 stycken x 2. Regionen har inte heller efterfrågat glasögonbågar av kända märken och av senaste årets modell utan standardglasögonbågar av ospecificerad årsmodell. Priset på 0 kr kan inte ses som ett underpris sett till summan av den övriga försäljningen av undersökningar och glasögonlinser. Dessutom kan, om alternativet är kassation, priset 0 kr inte ses som ett underpris. Prissättningen kan därför inte anses strida mot LOU.

Upphandlingen har inte inneburit att någon av LOU:s principer trätts förnär och Haar's Optik kan inte heller anses ha lidit skada i något avseende.

SKÅLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas (1 kap. 9 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § första stycket LOU).

Förvaltningsrättens bedömning

Ansökan om överprövning kom in till Förvaltningsrätten i Stockholm den 25 april 2016 och sålunda i rätt tid. Förvaltningsrätten i Stockholm har i samband med att målet inleddes beslutat att överlämna handlingarna i målet till behörig domstol, dvs. Förvaltningsrätten i Göteborg. Ansökan ska där-

med i enlighet med 7 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) anses ha kommit in till Förvaltningsrätten i Göteborg den dag ansökan kom in till Förvaltningsrätten i Stockholm. Ansökan har således kommit in i rätt tid.

När det gäller Haar's Optiks allmänna synpunkter på Region Hallands val av obligatoriska krav och tilldelningsgrunder, konstaterar förvaltningsrätten att det är upp till Region Halland som upphandlande myndighet att bestämma dessa utifrån kontraktsföremålet. Som upphandlande myndighet har Region Halland en stor frihet att bestämma upphandlingsföremålet, vilka krav som ska ställas och vilken tilldelningsgrund som ska tillämpas. I målet har inte framkommit att ställda krav och vald tilldelningsgrund inte har någon koppling till upphandlingsföremålet eller strider mot LOU i övrigt.

Haar's Optik har ställt sig tveksam till om Synoptik Sweden AB kan uppfylla kravet på att synundersökning ska kunna genomföras inom två veckor och att glasögon ska kunna levereras inom två veckor. Vidare är de åberopade referensuppdragen enligt Haar's Optik irrelevanta för Synoptiks butik i Varberg. Förvaltningsrätten konstaterar beträffande det Haar's Optik har anfört i denna del att Region Halland inte har ställt något krav på bemanning i de lokala butikerna eller att referensuppdragen är relevanta endast om de gäller uppdrag i Varberg. Förfrågningsunderlaget hindrar således inte att ett företag med butiker i flera städer i Sverige åberopar företagets referensuppdrag i andra städer än Varberg. Sammanfattningsvis anser förvaltningsrätten att det Haar's Optik har anfört i denna del inte är några sådana konkreta omständigheter beträffande Synoptiks kapacitet eller förmåga som borde ha gett Region Halland anledning att ifrågasätta Synoptiks lämplighet eller uppfyllande av obligatoriska krav.

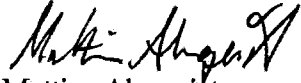
I fråga om de av Haar's Optiks påstådda bristerna vid utvärderingen avseende pris per synundersökning och volymtal, har Region Halland anfört att samtliga brister åtgärdades under upphandlingens gång. Region Halland

har vidare påstått att justeringarna inte skett i strid mot LOU. Detta har Haar's Optik inte invänt emot. Mot denna bakgrund anser förvaltningsrätten att Haar's Optik anbud efter gjorda justeringar har behandlats på samma sätt som övriga anbud. Haar's Optik har därför inte lidit någon skada till följd av hur utvärderingen av anbuden har gått till. Det saknar därmed betydelse huruvida behovet av justeringar föranletts av otydligheter i förfrågningsunderlaget och huruvida eventuella otydligheter i förfrågningsunderlaget varit förenliga med LOU.

Haar's Optik gör även gällande att Region Hallands godtagande av Synoptiks anbud om 0 kr beträffande två av åtta positioner strider mot LOU. Positionerna gäller glasögonbågar, dam och herr, sammanlagt 16 olika modeller, som är lämpade för bildskärmsarbete. Förvaltningsrätten anser dock inte att prissättningen på de aktuella positionerna är sådan att det finns skäl att ifrågasätta den utifrån bestämmelserna i LOU. Detta gäller särskilt med hänsyn till att anbudsposterna i prisformuläret, förutom glasögonbågar lämpade för bildskärmsarbete (pos. 5 och 7), även omfattar synundersökningar (pos. 1), standardglas (pos. 2), närprogressiva glas (pos. 3) och arbetsprogressiva glas (pos. 4), allt inklusive arbetskostnad, samt nickelfria glasögonbågar, dam och herr, sammanlagt fyra olika modeller, lämpade för bildskärmsarbete (pos. 6 och 8). Enligt prisformuläret ställs det inte heller några krav på märke eller modellår utan endast ett allmänt krav på att bågar ska hålla sådan kvalitet som krävs för ändamålet.

Sammanfattningsvis anser förvaltningsrätten att det Haar's Optik har anfört inte utgör tillräckliga skäl för att ingripa mot upphandlingen. Ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1 B LOU)

Mattias Almqvist

Rådman

Föredragande i målet har varit föredragande juristen Martina Entson.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster; eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.